

Modře označené štítky znamenají,
že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je
32,90+ 2,10 (GST) = 35 kan. dolarů
Cena 1.41 + 0.09 (GST) = 1.50 dolaru.

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

Datum, dokdy jsou
noviny předplacené,
je v pravém horním
rohu štítku!

J Time
Committed
À déla
convenu

Telefon: 416/530-4222
Fax: 416/530-0069
E-mail: abe@zpravy.ca
abe@satellite1-416.com

ČESKOSLOVENSKÝ ČTRNÁCTIDENÍK - CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY

No. 23.

(398.)

Vol. 17.

satellite **1-416**

Thursday,
December 6,
2007

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

www.satellite1-416.com nebo www.zpravy.org nebo www.zpravy.ca

Otazníky nad lety ČSA do Kanady

Tisková zpráva, kterou uveřejňujeme na straně 2 je bombastická: České aerolinie plánují zavedení jedenácti nových destinací. Mezi řádky se však dovídáme jinou skutečnost: ČSA přestanou létat do Montrealu a výrazně omezí lety z Prahy do Toronta pouze na letní sezónu. O vánoční sezóně 2008 se nic neříká.

Zpráva přišla téměř současně s oznámením, že kanadská vláda ruší vízovou povinnost pro české občany. Koho toto opatření hlavně postihne? Jedná se hlavně o starší lidi, kteří si nemohli dovolit létat v létě, ale cestovali do staré vlasti na jaře nebo na podzim. Pro starší lidi to znamená, že budou muset přestupovat. Mnohdy se přestupováním jejich cesta zkomplikuje natolik, že si cestu do Česka nebudou moci dovolit. Cestující z Kanady jsou většinou náležitě jazykově vybavení a není pro ně problémem zorientovat se třeba na letišti v Amsterdamu nebo ve Frankfurtu, ale pro řadu pasažérů z ČR je taková cesta mnohdy traumatická.

Dále toto opatření postihne studenty, kteří létali do Kanady v rámci studijních programů. Navíc toto opatření znamená, že v letních měsících, kdy byly letenky většinou vyprodané bude velice obtížné letenku na přímé spojení Toronto-Praha či Praha-Toronto sehnat.

Situace je o to smutnější, že Toronto je pravděpodobně největším českým i slovenským kulturním centrem mimo území bývalého Československa. V žádném jiném městě totiž nevycházejí čtyři české či slovenské noviny, nikde jinde nemají české a slovenské divadlo, pět fungujících českých či slovenských farností. Další krajanský život se rozvíjí i v okolí Toronta, ať již je to Kitchener, London či Ottawa. Navíc v Torontu byl před nedávnem zřízen nový konzulát.

Tak jako v minulosti bylo pro lajka nepochopitelné, proč ve stejný den a ve stejnou dobu, v rozpětí jedné hodiny, létá jedno letadlo do Toronta a druhé do Montrealu, nyní je pro nás nepochopitelné, proč se omezuje po léta zaběhlé spojení Toronto-Praha, ačkoliv třeba denní lety do New Yorku zůstávají. Nebylo by možné spíše zachovat dva lety týdně Praha-Toronto-Praha a do New Yorku by se mohlo létat pouze pětkrát týdně?

Aleš Březina

Zvuk harfy u svatého Václava

KATEŘINA ENGLISHOVÁ PŘI KONCERTĚ V KOSTELE SV. VÁCLAVA

Třetí *Nokturna* sezóny nebyla tentokrát na Masaryktownu, ale v kostele sv. Václava. Koncert uvedl člen řed. rady MMI pan Ernie Zucker, který zdůraznil důležitou roli MMI v naší krajanské komunitě. Hlavním aktérem večera však byla harfenistka Kateřina Englishová z Prahy. Původně pianistka, která asi ve třinácti letech se začala učit na harfu spíše z důvodu, že nebude muset tolik cvičit jako na piano. Po absolvování konzervatoře v Praze, dostala stipendium na slavném *Curtis Institute* ve Filadelfii, ale trvalo jí tři roky než jí kompletně hrazený pobyt (Fulbrightovou nadací) byl povolen českými úřady - to bylo několik měsíců před sametovou revolucí. Ke svému úžasu sledovala dramatické listopadové dny ze studentské koleje ve Filadelfii. Během studia se vypracovala na vynikající harfenistku, vyhrála několik světových soutěží na harfu v Los Angeles, v New Yorku a ve Filadelfii, koncertovala v newyorské *Carnegie Hall* a téměř ve všech důležitých světových koncertních sálech.

Poprvé hrála před časem v Torontě jako sólistka s komorním orchestrem Georga Soltiho z Budapešti pod vedením Kerryho Strattona. Byl jsem v hledišti a nadchl mne její přednes, preciznost a úžasná muzikálnost. Podle jména nebylo pochyb, že se jedná o krajanku. Šel jsem ji tedy pogratulovat a mimo jiné jsem se zeptal, zdali by někdy nechtěla přijet zahrát do Toronta, nám krajanům. Jelikož byla již známá mezi harfenistkami na univerzitě, domluvila si pozvání na *master classes* na Torontské univerzitě, ale aby vyšel termín pro všechny tři strany, museli jsme na tuto příležitost čekat tři roky.

Vy, kdo jste byli na koncertu v kostele sv. Václava, a nakonec i na *Mozartovské společnosti* tři dny před tím, jste byli svědky ojedinělého výkonu světové harfenistky číslo jedna (dle dirigenta Kerryho Strattona). Zahájila barokní skladbou, *Sonátou C-moll* Jana Ladislava Dusíka, aby se v ne dobře vytopeném kostele rozehrála. Následovala sonáta Antonína Bendy spolu s flétnistou Milanem Brunnerem. Oba umělci zahráli něžné *Larghetto* a s úžasným přednesem další dvě věty této skladby z období W. A. Mozarta. Následovaly dvě etudy Jana Františka Fishera, který

zemřel před dvěma roky v Praze. Moderní a mistrovská skladba s mnoha rychlými přechody a změnami, kterou paní Englishová zvládla s naprostou suverenitou. Poslední skladbou před přestávkou byla úprava Smetanovy *Vltavy* pro harfu, kterou napsal J. H. Trněček. Byla provedena s úžasným přednesem a citlivostí a k naprosté spokojenosti úžasného publika, které slyšelo naši národní tradiční Smetanovu báseň v podání sólové harfy. Mnohé oko nezůstalo suché a umělkyně byla odměněna bouřlivým potleskem ještě před dozněním poslední noty.

Po přestávce zazněl Mozartův koncert pro harfu a flétnu. Místo orchestru doprovázela Marta Laurincová na piano. Je to jedna z nejtěžších skladeb, kterou Wolfgang Amadeus Mozart napsal. Zvláště pro harfu a flétnu - o pianě ani nemluvě. Všichni tři muzikanti hráli naprosto dokonale s úžasným přednesem a virtuozitou. Pomalá věta *Andante* byla snad nejdojemnější a umělci ji museli po dlouhotrvajícím potlesku opakovat (aspoň její část). Milan Brunner zahrál fantasticky a potvrdil tak pověst jednoho z nejlepších flétnistů v Kanadě (Kerry Stratton). Marta Laurincová pak využila svou zkušenost profesionální pianistky k úžasně citlivému doprovodu obou umělců.

Nezapomenutelný koncert, který byl dovršen recepcí s pohoštěním (Prague Food Emporium), které obstaral dr. Miloš Krajný pro předplatitele a pro známé, kteří věnovali finance na dovoz píana z České republiky.

Posluchači si mohli nechat podepsat CD od umělců. Mezi významnými hosty byli např. pianista Antonín Kubálek, dirigent Kerry Stratton, manželé Rydlovi, Zuckerovi, Hamvašovi, Jan Kytla a další. Škoda, že se takový koncert nemůže opakovat.

Předplatitelé *Nokturne* se upozorňují, že příští večer bude 20. ledna 2008 v 17 hodin v restauraci Praha na Masaryktownu. Známa osobnost ze CBC Cathryn Belyea předvede ukázkou (s výkladem) z oper Leoše Janáčka v předvečer premiéry jeho opery *Z mrtvého domu* v *Torontské opeře (COC Canada)*. Opět bude zpívat v jedné z hlavních rolí náš krajan Zdeněk Plech.

M.K.

satellite 1-416

Agreement # 40005374/ Registration # 09089
P.P.I.C. Accounts # 1001583
GST Business # 86957 0572 RT0001

Paid in Toronto
CZECHOSLOVAK BI-WEEKLY
published by ABE

P.O. Box 176, Station „E“,
Toronto, Ont. M6H 4E2

Telefon: 416/530-4222

Fax: 011-420/274-770-929

E-mail: abe@zpravy.ca

abe@satellite1-416.com

www.satellite1-416.com

www.zpravy.org

www.zpravy.ca

Česká adresa: ABE/ČIŽINSKÁ

Štefánikova 387, 500 11 Hradec Králové 21

Tel.: 274 777 476 nebo 495 269 285

Fax: 274 770 929

Aleš Březina - redaktor;

Advertising rates: 22.00 per inch/col.

1.65 CDN \$ per line/col.

Předplatné:

v Kanadě \$ 32,90+2,10 = 35,00,

pro ostatní svět CND \$ 50 -, US \$ 45 -

v ČR 600 Kč, na Slovensku 800 SK

PDF elektronicky \$ 22 -

V ČR a na Slovensku 150 Kč (200 SK)

Churches

ČESKÉ A SLOVENSKÉ BOHOSLUŽBY V TORONTĚ

Československý baptistický sbor (Czechoslovak Baptist Church); 200 Annette St., Toronto, Ont. M6P 1P6. Zpívá pěvecký sbor. Každý je srdečně vítán. Začátek nedělních bohoslužeb je v 11:00. Středeční biblická hodina v 19:30. Rev. Ján Banko. Tel.: 289/242-0635, Internet: <http://www.csbbaptist.com/>

KITCHENER-WATERLOO: Každou druhou neděli v měsíci v 17:00 - German Gospel Church, 223 Union St.E.

Moravští bratři (Moravian Brothers Church); Bohoslužby pouze anglicky-neděle v 11:00. 7 Glenora Ave. Toronto, On. M6C 3Y2. Tel.: 416/656-8661. Duchovní správce: Rev. Margaret Hassler, Pastor, e-mail mkhassler@yahoo.com

Římsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoda (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 5255 Thornwood Drive, Mississauga, Ont. L4Z 3J3. Slovenská omša: Ne.: 11:00, po a št.: 8:00, út., st. a pá.: 19:00, 1. so 18:00. Anglická: Ne.: 9:00 a so.: 17:00. Farář: M. Verčimák. Tel.: 905/712-1200, fax: 905/712-0974.

Římsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9. Internet: www.katolik.ca. Bohoslužby: neděle v 10:30, pátek 19:00. Duchovní správce: Rev. Libor Švorčík. Tel.: 416/532-5272, fax: (416) 516-5311.

Slovenský evanjelický kostol augsburgského vyznania sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 416/658-9793. Rev. Ladislav Kozák, Bohoslužby: neděle: 9:30 (angl.), 10:45 (slovensky).

Slovenský grécko-katolický kostol sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary) 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Tel. 416/531-4836. Bohoslužby: 9:00 angl., 10:30 slov.

Luteránský kostol sv. Lukáše, (Lutheran Church of St. Luke), 3200 Bayview Ave. (Bayview a Finch), Toronto. Rev. Dušan Tóth. Bohoslužby: 9.12. ve 13:00 a 24.12 v 16:30.

Kat. bohoslužby mimo Toronto
Burlington: Holy Sepulchre Cemetery-neděle 15:00 hodin. Streda 18:00. Duch. správce: Libor Švorčík, St. Adalbert R.C. Mission, 464 Plains Rd. W., Burlington L7T 1H2. Tel/Fax.: 416/532-5272

Kingston: Kaple Newman House, 192 Frontenac Street. Nejbližší bohoslužby: 22. 12. 2007 v 10:00

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandice: (Lyndale a Hirchey): 170 Hinche Avenue. Nejbližší bohoslužby: 22.12. 2007 v 17:00.

Montreal: Kaple Loyola High School, 7272 Sherbrooke Street. Nejbližší bohoslužby: 23. 12. 2007 v 11:00.

Vineland: St. Helen's Church R.C. Parish, 4156 Maple Grove Rd.

VEČER VÁNOČNÍCH KOLED

Srdečně vás zveme na Večer vánočních koled, který se bude konat v sobotu, dne 8. prosince od 7. hodiny večer v budově ČESKOSLOVENSKÉHO BAPTISTICKÉHO KOSTELA na 200 Annette Street v Torontě.

Host večera: Ján VACULÍK

Režie: Nataša LEGIERSKÁ

Česká televize Nová vize

vysílá v Ontariu vždy v sobotu v 10:00 hodin

opakování v úterý v 7:30 hodin

na stanici OMNI 1 (V Torontu kanál 47/kabel 4, 169 a 804)

E-mail: slepcikovam@sympatico.ca

Slovenská televize Slovenský svet

vysílá v Ontariu vždy v sobotu v 10:30 hodin

opakování v úterý v 8:00 hodin

na stanici OMNI 1 (V Torontu kanál 47/kabel 4, 169 a 804)

E-mail: katarina@creativepostinc.com

Infomační a imigrační středisko ČSSK

Porady a ověřování dokladů po předchozím zavolání

Poštovní adresa je:

P. O. Box 564, 3044 Bloor St. W., Toronto, On. M8X 2Y8

Tel.: 416/925-2241, fax: 416/925-1940

E-mailové adresy: Ústředí: ustredi@cssk.ca

Torontská odbočka ČSSK: Toronto@cssk.ca

Webová adresa ČSSK: www.cssk.ca

Torontská odbočka ČSSK

Telefon: (416) 762-6846

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ont. M1G 1H1

Tel.: (416) 439-4354, Fax: (416) 439-6473

Knihovna na Masaryktownu

Středa: 16:00-21:00, pátek: 16:00-18:00.

Tel.: 416-431-9477

Satellite 1-416 jsou nezávislé noviny reflektující různé názory, které se nemusejí vždy shodovat s názory redaktora těchto novin.

Jsme přesvědčeni, že výměna myšlenek a názorů slouží vzájemnému pochopení a porozumění. Naším úkolem není říkat čtenáři, co si má myslet, ale předat mu informace, z kterých si může udělat svůj vlastní názor.

Přebírání původních článků a informací je možné, pokud se nezmění charakter článku a pokud nebude porušena rovnováha, která se diskusí sleduje.

Všechny články v našich novinách musí být podepsané a autor zodpovídá za správnost údajů v nich uvedených.

We acknowledge the financial support of the Government of Canada, through the Publication Assistance Program (PAP) towards our mailing costs.

Canadian Heritage

Patrimoine canadien

České aerolinie plánují v roce 2008 zavedení jedenácti nových linek

České aerolinie plánují zahájení šesti nových pravidelných a pěti charterových linek. Po delší době se tak sít' Českých aerolinií opět rozroste. První novou linkou bude od začátku března spojení Prahy s francouzským Bordeaux s mezipřistáním v Mnichově. Společnost dále plánuje přímé lety do Damašku v Sýrii, Heraklionu na Krétě, největšího kazašského města Almaty, ruského Rostova na Donu a gruzínského hlavního města Tbilisi. V charterové přepravě přibude El Salvador a další čtyři linky do oblastí bývalé Jugoslávie, Itálie a Řecka.

“České aerolinie se po dvou letech restrukturalizace dostaly do takové kondice, že si mohou dovolit tak ekonomicky náročný krok, jakým je otevření linky do nové destinace. V roce 2008 plánujeme otevřít hned šest pravidelných linek,“ řekl viceprezident pro marketing a vývoj produktu Petr Pištělák. V březnu krátce po zprovoznění nového přímého spojení do Bordeaux, by sít'

Kalendář

8.12. (so) 19:00
Večer vánočních koled
Čs. bapt. sbor
200 Annette St., Toronto

9.12. (ne) 12:00
Dětská besídka
Farnost sv. Václava

9.12. (ne) 13:00
Kaleidoskop
Výstava prací
J. Lounové, A. Výborné a N. Tichákové
Cedar Ridge Gallery
225 Confederation Dr.
Scarborough
Tel.: 416/396-4026

15.12. (so) 16:00
Dětská Mikulášská nadílka
Sokol Toronto
Steeles West Gym Club

15.12. (so) 19:00
Vánoční večere
Masaryktown

16.12. (ne) 16:00
Hudebno-poetické skvosty
Vánoční program “Pri stĺmenom svetle”
Kostel sv. Václava

19.12. (st) 13:00
Klub seniorů
Hala kostela sv. Václava
**

24.12. (po) 22:00
Půlnoční mše
Kostel sv. Václava

31.12. (po) 19:00
New Years Eve Party
Bohemian Restaurant
Waterdown, Ontario
905/689-6013

31.12. (po) 20:00
Silvestr v restauraci Praha
na Masaryktownu

Toto číslo bylo dáno do tiskárny 29.11.2007 v 13:23
Příští vánoční číslo vyjde: 20.12.2007

Českých aerolinií mělo doplnit přímé spojení z Prahy do Almaty. V dubnu se pak plánuje zahájení linek do Tbilisi, Rostova na Donu a Damašku a v květnu do Heraklionu.

Od příštího roku České aerolinie přicházejí také s novým modelem operování do Severní Ameriky. Do Spojených států amerických budou letadla stejně jako v letošním roce odlétat každý den na letiště JFK v New Yorku; pokračovat bude také codesharová spolupráce se společností *Delta Air Lines* z Prahy do Atlanty. Provoz do Kanady bude přizpůsoben rozhodující části cestujících, jejichž poptávka se koncentruje zejména na letní měsíce. České aerolinie proto přejdou na sezónní provoz pouze do destinace Toronto, kam se soustřeďuje větší zájem lokálních cestujících. Spojení s Torontem budou České aerolinie zajišťovat 3x týdně v období od června do října. S provozem do dnešní druhé kanadské destinace - Montrealu - České aerolinie na vlastních letadlech v současné době nepočítají. Výrazně se zintenzivní provoz dálkových charterových linek v zimě, kdy kromě již tradičních letů na karibský ostrov Isla Margarita, kubánské Varadero, nebo například do Dominikánské republiky přibude letos ještě San Salvador a další čtyři linky do oblasti bývalé Jugoslávie, Itálie a Řecka.

V příštím roce České aerolinie plánují posílit operování na krátkých tratích a to do destinací s větším potenciálem cestujících, kteří využívají letiště Praha jako přestupní bod k návazným letům dál v síti Českých aerolinií, jako jsou například destinace v Německu, na Slovensku, Balkáně a ve Skandinávii. Naopak linky, které tento potenciál nemají, budou redukovány, jako například spojení Praha - Vídeň, které je využíváno výhradně lokálními cestujícími, jejichž počet není dostatečný k udržení efektivního provozu.

Při otvírání nových destinací v roce 2008 České aerolinie poprvé v historii využily tržní data o letecké přepravě a poptávce cestujících po Evropě“ poznamenal Petr Pištělák. „U nově otvíraných linek je tak minimalizováno riziko neúspěchu,“ dodal.

Daniela Hupáková

Tisková mluvčí Českých aerolinií

České aerolinie, a.s., (ČSA) jsou podle počtu přepravovaných cestujících největší národní leteckou společností v rámci nových členských zemí Evropské unie. V roce 2006 přepravily rekordních 5,5 milionu cestujících. Od roku 2001 jsou České aerolinie členem jedné z předních světových aliancí leteckých dopravců - SkyTeam. V současné době nabízejí spojení do 104 destinací ve 44 zemích světa a jejich flotilu tvoří 50 letadel typu ATR 42/72, Boeing 737 a Airbus A310/A320/A321. V žebříčku pravidelnosti letů mezi 26 členskými leteckými společnostmi Asociace evropských aerolinií získaly v prvním pololetí 2007 České aerolinie 1. místo.

Již čtyři roky po sobě drží České aerolinie své prvenství v soutěži o titul: „**Nejlepší letecká společnost se sídlem ve střední a východní Evropě**“ (Best Airline based in Central/Eastern Europe - 2004, 2005, 2006, 2007), udělované mezinárodní leteckou organizací Official Airline Guide (OAG) na základě hlasování odborné veřejnosti.

V roce 2007 obdržely také **ocenění „Nejlepší letecká společnost ve střední Evropě“**, které každoročně uděluje na základě hlasování milionů cestujících z celého světa nezávislá britská organizace Skytrax v rámci žebříčku The World Airline Awards. V lednu loňského roku České aerolinie rovněž získaly už druhé ocenění: „**Nejlepší letecká společnost ve východní Evropě**“ (Best Airline in Eastern Europe - Annual GT Tested Awards). V roce 2005 byly ČSA navíc zařazeny mezi osm nejlepších aerolinií světa.

KONTAKT: daniela.hupakova@csa.cz, České aerolinie a.s., Letiště Ruzyně, PRAHA 6, tel.: 220 11 6220, www.csa.cz

VÁNOČNÍ NÁKUP V PRÁVÝ ČAS • TÝDEN PŘED ŠTĚDRÝM DNEM VÁNOČNÍ TRHY NA MASARYKTOWNU

NE 16. 12. od 11 hod.

Velký výběr vánočního pečiva a cukrářských výrobků
Rukodělné a umělecké výrobky, dřevěné hračky
České a slovenské potraviny, zboží a cukrovinky
VELKÝ VÝBĚR JEDINEČNÝCH DÁRKŮ!

PO NÁKUPECH SI DOPŘEJTE DOBRÝ OBĚD V RESTAURACI PRAHA
450 SCARB. GOLF CLUB RD. - INFO: 416-439-4354

Masarykův ústav Vás srdečně zve na
**VÁNOČNÍ VEČÍREK
S HUDBOU, KOLEDAMI
A SVÁTEČNÍ VEČEŘÍ**
V SOBOTU 15. 12. OD 19 HOD.
V RESTAURACI PRAHA,
na Masaryktownu, 450 Scarb. Golf Club Rd., Toronto.
Rezervujte si místa včas!
Volejte: 416-439-4354
Vstupné \$35 na osobu
zahrnuje večeři, zákusek, kávu
A PĚKNOU ZÁBAVU.
Se šekem vystaveným na „MMI“
zašlete laskavě jména zúčastněných.

HUDOBNO POETICKÉ SKVOSTY

uvádzejú:

VIANOČNÉ POSEDENIE PRI STLMENOM SVETLE

Réžia: Oľga TUROK

K E D Y ? : 16. DECEMBRA 2007

O K O L K E J ? 16.00

K D E ? KOSTOL SV. VÁCLAVA, 496 GLADSTONE AV.

V TOM RÝCHLOM TOKU ŽIVOTA, ČAS TICHÝ SI NÁS ZASTAVÍ ... PRI NÁDHERNEJ HUDBE HARFY, FLAUTY, PIANA A SPEVOV DO TICHEJ NOCI...

Vstupné: 20 dolarov ak si objednáte lístky na tel. č.: 416/350-1239 alebo 416/508-4517.

Pri dverách 25 dolarov

Generálny sponzor: Trans-com Transport Ltd. a ďalším sponzorom je Akuna, Health Products, Inc. a Luba Henderson.

Po koncerte Vás srdečne pozývame do haly na občerstvenie.

PARKOVANIE: Pred kostolom

Česká a slovenská komunita v Kanadě pořádá 15. února 2008 v e Fairmont Royal York Hotelu v Torontě *Black Tie Gala* **The Eight Ball**

k připomenutí významných historických mezníků našich dějin:

1918, 1938, 1948, 1968, 1989 a 2008

a přínosu české a slovenské komunity pro život v Kanadě.

Výtěžek plesu bude věnován na charitativní účely.

Hudbu večera zajistí jeden z nejlepších Big Bandů v Torontě,

večer bude spojen s uměleckou aukcí a představením

nejúspěšnějších členů našich komunit.

Pro bližší informace a rezervace lístků kontaktujte:

www.czechsandslovaksincanada2008.com

Czech & Slovak Institutions

České velvyslanectví

Czech Embassy

251 Cooper St.
Ottawa, ON K2P 0G2
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878
E-mail: ottawa@embassy.mzv.cz

Slovenské velvyslanectví

Slovak Embassy

50 Rideau Terrace
Ottawa, ON K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442; 749-4450
Obch. zast.: (613) 748-1773
Fax: (613) 748-0699

Český konzulát v Montrealu

Czech Consulate in Montreal
1305 Ouest Avenue des Pines
Montreal, QC H3G 1B2
Tel.: (514) 849-4495
Fax: (514) 849-4117
E-mail: montreal@embassy.mzv.cz

Český konzulát v Torontu

Czech Consulate in Toronto
2 Bloor Street West, Suite 1500
Toronto, ON M4W 3E2
Telefon: 416-972-1476
Fax: 416-972-6991
E-mail: toronto@embassy.mzv.cz

Úřední hod.:

pondělí až pátek 09.00 - 12.00

Honorary consulate of the Czech Republic

Calgary, AB
Honorary Consul: Jaroslav Jelínek
611-71st. Avenue SE.,
Calgary, AB T2H 0S7
Tel.: (403) 269-4924,
fax: (403) 261-3077.
E-mail: jelinek@terramanagement.com.

Vancouver, BC
Honorary Consul: Michael D. Adlem
1055 Dansmuir St., 23 poschodí,
Vancouver, BC V7X 1J1
Tel.: (604) 891-2296,
fax: (604) 683-6498
E-mail: vancouver@honorary.mzv.cz

Winnipeg, MB
Honorary Consul: Wiliam Randa
310-115 Bannatyne Ave.,
Winnipeg, MB, R3B 0R3
Tel.: (204) 942-0981, fax +1 (204) 947-9626
E-mail winnipeg@honorary.mzv.cz.

Honorary consulates of the Slovak Republic

Calgary, AB:
208 Scenic Glen Place N.W.,
Calgary, AB T3L 1K3.
Tel. and Fax: (403) 239-3543,
Mobil: (403) 540-1668, (403) 399-9982
luzanzotto@shaw.ca
Mr. Ludovit Zanzotto, Honorary Consul
Jurisdiction: Alberta and Saskatchewan

Montreal, QC
22, Place de la Madelaine
Dollard des Ormeaux, Quebec H9B 1W3
Tel.: (514) 421-2972, Mobil: (514) 585-2496
Fax: (514) 421-1583
slovex@sympatico.ca; slovex@slovex.com
Dezider Michaletz, Honorary Consul

Toronto, ON:
1 King Street West, Suite 1202
Toronto, ON M5H 1A2
tel: 416/862-1270 fax: 416/363-3528
michaelm@ontarioclub.com
Michael Martinec, Honorary Consul
Jurisdiction: Province of Ontario

Vancouver, BC:
200-247 Abbott St.
Vancouver, BC V5Z 1E4
Tel. & Fax: (604) 682-0991
www.slovakia.org
Hours: Tuesday 14:00-16:00,
Thursday 10:00 - 12:00
Mr. Stanislav Lišák, Honorary Consul
Jurisdiction: British Columbia

Winnipeg, MB:
B-1106 Henderson Hwy.,
Winnipeg, MB R2G 1L1
Tel/Fax: (204) 947 1728
jkdraft@shaw.ca
Mr. Jozef Kiška, Honorary Consul
Jurisdiction: Manitoba

Dr. Petr
Munk
Chiropraktik

1552 Bloor St. W.
Toronto, Ont.

Ordinační
hodiny:
Pondělí-pátek:
10-13 a
15-19.

Tel.: 533-0005

MEDICAL AND RELAXATION
TREATMENTS
MASSAGE THERAPY
HOT STONE TREATMENT

MICHAEL EISNER, RMT,
MASC.

AT

Mind & Body

Lakeshore Village Integrated Medicine

TAKÉ NABÍZÍME
NATUROPATIE, HYPNOTHERAPIE,
SHIATSU, YOGU, QIKONG,
REFLEXOLOGII, REIKI,
AKUPUNKTURU ATD.

NĚKTERÉ SOUKROMÉ POJIŠTOVNÝ
KRYJÍ VYBRANÉ LÉČBY!

2921 Lakeshore Blvd West,
Etobicoke – at Islington Ave.
Tel. 416/823-1165, e-mail
michale@sympatico.ca

Translations

EVA
MESTICOVÁ

Překlady, tlumočení

Autorizovaná překladatelka

E-mail:
emestic@hotmail.com
416/922-8786

Business

ABE

Letáky, brožury, tiskoviny.
Tel.: (416) 530-4222
e-mail: abe@zpravy.ca
P. O. Box 176, Station "E"
Toronto, Ont. M6H 4E2

Canada-Czech Republic
Chamber of Commerce

Kanadsko-česká
obchodní komora

CZECH - NORTH AMERICAN
CHAMBER OF COMMERCE

909 Bay St. # 1006
Toronto, ON M5S 3G2
Tel./Fax: (416) 929-3432
E-mail: trade@ccrcc.net
www.ccrcc.net

Znovuzrození Baťovy "stíhačky"

Když se objevila na jakémkoliv letišti, stala se zjevením. Nejen proto, že byla rychlá jako blesk, ale že její ladné tvary křidel i trupu vybočovaly z tehdejší průměrnosti. Legendární zlínská třináctka se bude po sedmdesáti letech stavět znovu. Postarají se o to nadšenci z Historické letky republiky Československé. Do vzduchu by se měla poprvé vznést napřesrok v létě.

Zlín-Hospodářské noviny/víkend-Petr Melničuk-an Antonín Baťa. Léta zatracovaný obuvnický guru, dnes znovu objevený. Na co sáhl, to mu šlo. Vizionář, kterému pomáhala citlivost, vytrvalost i zarputilost. A také jeden z prvních podnikatelů na světě, který založil a využíval firemní leteckou dopravu.

Než drahá, tak raději vlastní

"Pánové, vaše nabídka je příliš vysoká," řekl otevřeně a bez servítků v pětatřicátém roce Jan Antonín Baťa zástupcům filmového studia Barrandov, když za ním přijeli do Zlína s kalkulací filmových reklam na obuvnické výrobky. "Bez reklamy se ale neobejdeme. To už jsme několikrát zjistili ve Spojených státech s bratrem Tomášem. Postavíme si studio a začneme si je vyrábět sami."

Schůzka s filmaři se odehrála krátce potom, co se Baťa vrátil z Los Angeles, kde ho pryč v kopci nad městem inspirovaly hollywoodské ateliéry. Ani ne do roka se nad Zlínem objevilo studio, z kterého se později staly známé filmové ateliéry Kudlov. Podobná historie provázela i Baťovo rozhodnutí vyrábět reklamní neony. Během dvou let získal v tehdejší Československu monopol na jejich výrobu. Byl totiž rychlejší, levnější a kvalitnější než domácí

konkurence.

"Stejně tak to bylo i s letadly," říká Milan Mikulecký z Historické letky republiky Československé. "Baťa hodně stál o jejich výrobu. V třiatřicátém roce začal s leteckými kluzáky pro výcvik zaměstnanců. Pak chtěl udělat další krok - věnovat se špičkovým motorovým letadlům. Proč se tak rozhodl, na to lapidárně odpovídá v knize o své cestě kolem světa letadlem Lockheed Electra: Američané mají obrovský náskok před našimi i evropskými stroji. Chtěl jsem koupit od československých výrobců letadla, ale jsou neekonomická, výrazně dražší a zastaralá.

Před definitivním rozhodnutím vzal tužku a stejně, jako to dělal pokaždé v podobných situacích, začal počítat. Vyšlo mu, že výroba několika kusů letounů by nebyla ekonomická a že když už se pustí do jejich výroby, pak je bude stavět i prodávat ve velkém."

Baťa věděl, že když bude chtít vyrábět motorová letadla, musí získat souhlas tehdejšího ministerstva veřejných prací. Ovšem velké letecké koncerny, jako byly Avie, Aero nebo Letov, žárlivě hlídaly trh a nestály o další konkurenci. A někteří ministerští úředníci jim uměli velmi dobře, a určitě ne nezištně, naslouchat.

"Šéf obuvnického impéria se musel přizpůsobit. Dva roky usilovně lobbval, kde mohl, vedl kampaně v médiích," tvrdí Milan Mikulecký. "Nakonec povolení získal. Z kluzáku přešel krátce na lehká turistická letadla a mířil dál do vyšších pater. On chtěl původně stavět větší dopravní stroje, ale jak se ukázalo, bylo to i pro něj předčasně velké sousto."

ZLÍN XII

Prvním Baťovým motorovým letadlem byl sportovní dvousedadlový Zlín XII. Nesl rukopis schopného šéfkonstruktéra Jaroslava Lonka, jehož stroje představovaly ve své třídě evropskou špičku. Zájem o ně byl v meziválečném období obrovský. Prodávaly se mimo jiné do Francie, Velké

Petr Chudožilov: Zelený déšť

Velitel 2. praporu 25. těžké dělostřelecké brigády v Jičíně, kde jsem před pětačtyřiceti lety vykonal vojenskou základní službu, sice měl řádné občanské jméno, které se nadto krásně hodilo k jeho odbornosti - jmenoval se Koule - ale říkalo se mu Sarasány. Major Koule přišel ke své přezdívce skrze obyčej nespokojenost s bojovou připraveností vojska vyjadřovat nikdy se neměnicí mantrou: "Taký borděl! Vojáku, vy stě neoholený. Ako leu, ako tiger v cirkuse Sarasány!" Koule rád pronásledoval ty, jež považoval za vzdělance. Z obsluhy našeho děla si jako obětní beránky vyvolil vojína Břečku, pozdějšího antropologa, který si ve svém osobním volnu drze četl básničky, a vojína Chudožilova, který nosil brýle. "Břečkal Hudožilou! Taký inteligent zasratý! Okuláry nosí, ale nástěnku k prvému máju neurobí!" drtil mezi zuby, kdykoli jsme mu padli do oka.

Vyprávělo se, že Koule dosáhl hodnosti majora již během druhé světové války, v mírových podmínkách prý nikdy nepovyšil, poněvadž statečnost v poli a schopnost správně porozumět psanému slovu jsou dvě úplně různé věci. Jednou, když na mě přišla řada, abych uklidil velitelovu kancelář, jsem špiónsky prohrabal jeho psací stůl. Nebylo v něm nic, vůbec nic, žádné papíry nebo předměty, pouze v prostředním spojovacím šupletí se skvěla levá kožená vysoká bota, tak zvaná holínka. Pravá chyběla. Přišlo mi to jako pravdivý obraz majorovy nesmrtelné duše, ale brzy jsem poznal, že jeho psychické spektrum je mnohem širší, než jsem předpokládal. Dal jsem totiž přes hubu poddůstojníkovi, který z rozmaru ponižoval vojína Horváta, přínáležejícího k romskému etniku. Poddůstojník okamžitě běžel žalovat. Koule si zamračene prohlédl zranění, přemýšlivě se poškrábal tam, kde záda přecházejí v nohy, aby nakonec rozhodl takto: "Hudožilou! Mál by som ta dať prokurátorovi, ale tresču ta len trochmi týždňami basy. V mojom prápori neslúžia bieli alebo čierni. V mojom prápori

sú vojáci. Tuna sme neni v cirkuse Sarasány!" Dokonce mě pak pronásledoval o něco vlídněji. Pochopil jsem tak, že nejen vůl, ale i oficír československé lidové armády se může zachovat přirozeně. Úplně jako normální člověk!

Major Koule, dočetl jsem se nedávno v novinách, ještě žije. Má osmdesát čtyři roků a kyne mu šance na umístění v Domově pro válečné veterány, jenž se ministerstvo obrany chystá otevřít v Hradci Králové. Jiný válečný veterán, generál Rudolf Pernický, se bohužel této výsady nedožil, zemřel dva dny před loňským Štědrým večerem. Pernický, absolvent československé vojenské akademie, za války absolvoval paravýcvik v Anglii a byl vysazen v protektorátě. Podářilo se mu přežít, ale po únoru 1948 ho poslali na dvacet let do kriminálu za údajnou velezradu. Odseděl si dvanáct roků, později živořil jako topič. Loni dostal Řád bílého lva, nejvyšší české vyznamenání, ale v armádním penzionu ho už nechtěli, poněvadž - jaké překvapení! - nebyl dostatečně zdrav. Zvědavý posluchač možná přemítá, proč jsem svůj fejeton nazval Zelený déšť. Jičínští kádrově spíše podřadní dělostřelci sice směli cvičit jenom se staříčkými kanóny, jež kdysi tahali koně, ale v případě vyhlášení poplachu Zelený déšť jim bylo uloženo pomáhat chytit zločince uprchlé z nedalekého kriminálu ve Valdicích. Není mi známo, v které věznicí byl generál Pernický umístěn odměnou za službu vlasti, nejspíš se dostal jako mnoho důstojníků na Mírov, a proto musím tento fejeton dopsat v kondicionále,

Kdyby Pernický byl býval vězněn ve Valdicích, kdyby ho bylo napadlo, odtamtud pláchnout, kdyby ho byli chytili a rovnou nezastřelili, kdyby byl loni nezemřel a dostal se stejně jako major Koule do Domova veteránů v Hradci - jak různé vzpomínky by se jim vyrojily v hlavách při vyslovení hesla Zelený déšť?

Psáno pro ČRO 6 - Otištěno s vědomím autora.

Británie, Švýcarska, Jugoslávie, Rumunská, Itálie, Finska, Egypta, Jižní Ameriky a Japonska. A létaly také ve směsici strojů zahraničních značek v Baťově podnikové dopravě. Celkem se jich vyrobilo víc než tři sta kusů. Tehdy nebyl u nás jediný aeroklub, který by ho neměl ve výbavě pro výcvik pilotů.

“Cena dvanáctky nebyla nijak vysoká,” doplňuje Tomáš Rezek z Národního technického muzea v Praze. “Dobové reklamní letáky uvádějí, že se čtyřválcovým motorem nepřesáhla devětadvacet tisíc korun. Pro srovnání - za ně bylo v té době možné koupit například středně velký luxusnější automobil.”

Možná i budoucí stíhačka

Po úspěchu s dvanáctkou se Baťa rozhodl, že začne vyrábět letadla i pro vrcholné manažery svého obuvnického impéria, kteří by se rychle přemísťovali mezi filiálkami po celém světě. Důvod pro to měl jednoduchý: Měli vidět a hlavně řešit problémy tam, kde vznikají. Jeho představu splňoval projekt rychlého kurýrního letounu.

“Baťa byl jedním z prvních podnikatelů na světě, který plánoval manažerskou firemní leteckou dopravu,” říká Milan Mikulecký. “Úkolem vymyslet a zkonstruovat stroj s označením *Zlín XIII* nebyl pověřený nikdo jiný než zkušený Jaroslav Lonek. V jeho návrhu celodřevěného letadla byla kromě jiného jednosedadlová kabina vpředu s prostorem pro přepravu pošty. Když bylo potřeba, změnila se na dvoumístnou. S motorem z jinonické Waltrovky o výkonu jen sto třicet koňských sil měl stroj dosahovat rychlosti tři sta padesát kilometrů za hodinu! V té době to nedokázal žádný letoun stejné kategorie. Proto dostala třináctka přezdívku Baťova stíhačka.”

Její první starty vyšly na třináctého října šestatřicátého roku. Při posledním letu s ním tovární pilot Ladislav Šváb vyzkoušel přemet i výkřut a maximální rychlost. Výsledek byl překvapující: čtyři sta kilometrů za hodinu! Po pár minutách pak bezpečně přistál na zemi. Zkoušky pokračovaly až do jara následujícího roku. Za knipl letadla často usedal i vojenský pilot major Ján Ambruž. Ten si se strojem natolik rozuměl, že jej Baťa nominoval jako československého reprezentanta na rychlostní závody Circuit de l'Est ve Francii v létě sedmatřicátého roku. Ke startu ale přiletěl pozdě a byl ze soutěže vyřazen. I tak byl stroj na místě doslova zjevením pro soutěžící a jejich doprovody. Konkurenci předběhl tím, že létal o sto kilometrů v hodině rychleji, byl menší, ladnější, lehčí a levnější.

“Baťova třináctka byla víc než rychlý stroj pro management obuvnické firmy,” míní Milan Mikulecký. “Letečtí odborníci se shodují, že tohle letadlo bylo předstupněm vojenských stíhaček. Jan Antonín Baťa byl vizionář. Vycítil, že se blíží válka. Proto tolik stál o vývoj levného, jednoduchého a rychlého letadla.”

Zmařený úlet

Třináctka se sériové výroby nedočkala. Víc než její schopnosti o tom rozhodl rychlý spád událostí v Evropě. Chyběl čas, aby se z ní stala opravdová vojenská stíhačka. Vývoj politické situace přinutil Baťu emigrovat do Velké Británie a později do Spojených států. Podobný krok - ovšem směrem na východ do Sovětského svazu - udělal i Jaroslav Lonek. Tím skončily i veškeré další plány s leteckou výrobou ve Zlíně.

Kam se poděl prototyp? “V devětatřicátém roce byl rozebrán na kusy a skončil přikrytý pod plachtou v hangáru vývojové dílny Baťovy továrny v Otrokovicích,” reaguje

Tomáš Rezek. “Na trup letadla, jeho kormidlo a křídla namalovali technici hákové kříže. Kamufláž měla u německého dozoru vytvářet dojem, že jde o nefunkční říšský letoun. Že obavy o stroj pod plachtou byly v té době na místě, potvrdil ve svých vzpomínkách i Alois Šiška, pilot RAF, který na počátku druhé světové války pracoval v tehdejší Zlínské letecké akciové společnosti v Otrokovicích jako soustružník. V časopise *Letectví a kosmonautika* z roku 1978 popsal pro

Na sedmdesát let staré fotografii je konstruktér Jaroslav Lonek

historiky ne příliš známou událost:

Všechno, co by mohlo být nějak okupantům k užítku, se začalo ukrývat. A tím, co mohlo okupanty zajímat, mohl být i prototyp letounu *Z-XIII* konstruktéra Lonka. Na začátku okupace jsem dostal za úkol s třináctkou uletět do Jugoslávie. A já jsem to vzal... Byl jsem brzy ráno na místě. Z povzdálí jsem sledoval hangár. Střídavě jsem pozoroval ciferník hodinek a stále zavřená vrata hangáru. Pět hodin třicet minut. To byl nejzazší čas k zahájení akce, protože ve tři čtvrtě na šest už přicházeli první zaměstnanci a německý dozor. Stále nic, přepadl mě obyčejný opravdový strach. Za dalších patnáct minut mi zbýval jen ústup. Až večer jsem se dozvěděl, že Němci sebrali garážmistra. Musel jsem zmizet. Byl to začátek mé dlouhé a strastiplné cesty do zahraničního odboje. “Třináctka válku přežila. V září osmačtyřicátého roku se z Otrokovic přestěhovala do depozitáře Národního technického muzea v Praze. Když tam dostala nový kabát, byla vystavena ve velké dopravní hale. Menší rekonstrukcí prošlo letadlo znovu asi po dvaceti letech. Menší úpravy ho čekají i v nejbližších měsících. Potom bude opět instalováno v hlavní hale muzea.”

Třetí replika v pořadí

Pokud půjde všechno podle plánu, za necelé dva a půl roku se do vzduchu vznesou replika *Zlínu XIII*. Dohodu o spolupráci při její stavbě podepsaly před nedávnem Národní technické muzeum a Historická letka republiky Československé. Jejím stavitelem je Marcel Sezemský, zkušený amatérský pilot a autor několika replik historických letounů, které připomínají to nejlepší, co mělo ve dvacátých a třicátých letech minulého století československé letectví.

“Už provozujeme repliku experimentálního a vojenského kurýrního letounu z roku 1920, a pak i o dva roky starší cvičnou vojenskou *Avii BH-5*, která patřila k nejmodernějším letadlům na světě,” říká Milan Mikulecký. “Teď jsme hledali stroj z vrcholného vzepětí našich konstruktérů i výrobců, což bylo období po překonání hospodářské krize. Našli jsme zlínskou třináctku.”

Už od letošního léta pendluje Marcel Sezemský mezi různými institucemi, které mu pomáhají sehnat k třináctce dostupné materiály a výkresovou dokumentaci. Asi nejčastěji je v Národním technickém muzeu, kde si pořizuje stovky fotografií jednotlivých detailů původního

legendárního stroje.

“Máme štěstí,” říká. “Dochovaly se statické výpočty, výkresy a fotografie, ty všechny máme z muzea a archivů k dispozici. Denně vybírám ty nejdůležitější a překresluji je, aby se podle nich dalo pracovat. Nedávno se nám sama přihlásila společnost *Moravan Aviation* s další, pro nás dosud neznámou dokumentací, která byla objevena v jejím firemním archivu.”

V lednu příštího roku začnou ve starším provozu ČKD v pražských Vysočanech tři nadšenci se stavbou prvních dílů Baťovy stíhačky. “Jsou to všechno moji kamarádi, s kterými se znám ze sportovního letiště Točná,” doplňuje Marcel Sezemský. “Dělali jsme spolu už na dvou replikách. Jsou vesměs vyučení leteckými mechaniky nebo vystudovaní strojaři. Spojuje nás amatérské létání a obdiv k historickým letadlům.”

Stavitelé zlínské repliky by rádi použili při stavbě nějaký originální díl, ale kromě dvou nefunkčních motorů z pražské Waltrovky se žádná jiná část letounu z doby před víc než sedmdesáti lety nezachovala. “Letadlo bude létat dost rychle,” zdůrazňuje Sezemský. “Při tři sta padesáti kilometrech za hodinu dojde k velkému namáhání všech dílů stroje. Nemůžeme si dovolit osadit ho nespolehlivými součástkami tím spíš, že je z pětadevadesáti procent celodřevěný. Takže stará nesmí být ani jedna tříska! Zřejmě použijeme i nepůvodní, ale velmi podobný motor.”

Replika Baťova rychlého kurýrního stroje přijde na pět milionů korun a neobejde se bez pomoci sponzorů. Část peněz je už pohromadě. “Jsem hodně natěšený,” svěruje se Marcel Sezemský. “Máme před sebou patnáct tisíc hodin krásné práce. Výsledek za to bude stát.”

Snímky archiv NTM

Financial

Kursovňi lístek

100 Kč	5,63 CDN \$
100 SK	4,48 CDN \$
1 CDN \$	17,76 Kč
1 CDN \$	22,32 SK
1 US \$	0,99 CDN \$
1 EUR	1,50 CDN \$

Toronto Star - 24. 11. 2007

1 CDN \$	18,10 Kč
1 EURO	26,73 Kč
100 Sk	80,03 Kč
1 US \$	18,04 Kč

CNB - 28. 11. 2007

PRAGUE
FINE FOOD EMPORIUM

CATERING • PRIVATE DINNER PARTIES • ALL DAY BREAKFAST
AUTHENTIC EASTERN EUROPEAN CUISINE SINCE 1968

638 Queen St. W. Toronto ON M6J 1E4
tel: 416-504-5787 fax: 416-504-5524
catering@theprague.ca www.theprague.ca

Savor the Source
of
Slovakian Pride

ZLATÝ BAŽANT V OBCHODOCH LCBO!

Na okraj O UŽITEČNOSTI DIPLOMATŮ

A OBCHODU NA KORZE

Vyslanci císařů a králů vždycky kolem sebe šířili auru důležitosti, důstojnosti a vznešenosti. A měli proč. Představte si, že vás váš panovník vyšle k sousedovi sjednat zasnoubení svého královského syna se sousedovou královskou dcerou! Nebo sjednat s jedním sousedem smlouvu o přepadení jiného souseda! A tak i dnes se vyslancům daří halit se v plášť tajemnosti, ačkoliv technologický pokrok ten plášť značně oškubal.

Na jejich užitečnost jsou různé názory. A tady záleží na tom, co od nich očekáváte. My jsme tu po čtyřicet let komunistického režimu měli z Československa vyslance (dokonce velvyslance - až půjdou do penze, tak si najdu čas zjistit, kolik jiných zemí se nespokojí s pouhým vyslancem), kteří z našeho hlediska byli nepřilíš inteligentními papoušky bizarních žvástů. Nám jenom přidělávali práci, poněvadž jsme proti nim musili jezdit protestovat před jejich chalupou v Ottawě...

Popádu režimu se hodně změnilo (ačkoliv se najdou hlasy tvrdící, že se nezměnilo skoro nic, ale ty jsou v značné menšině). Zástupci obou rozpadových států se snaží (vedle reprezentování vlád, které je do Kanady posílaly) posilovat v krajanských komunitách pocit sounáležitosti se zemí, z které přišly - což není vždycky snadné (na příklad v případě lidí, kteří žili 10 roků v Československu a 70 v Kanadě). Uspěšně, i když možno argumentovat, že svými iniciativami někdy oslabují tvořivou snahu krajanů, kteří v minulosti byli nuceni dělat všecko sami a teď si řeknou, proč se

mají snažit, když jsou tu placení profesionálové.

Moje osobní hodnocení činnosti českých diplomatů v Kanadě po pádu komunistického režimu je pozitivní. Velvyslanec Pavel Vošalík se významně, a snad i (poněvadž od něho nic nepotřebuji ani nečekám, mohu tak říci bez nepříjemného pocitu pochlebovačství) mimořádně, zasloužil o zřízení generálního konzulátu v Torontu, udržení konzulátu v Montrealu a zrušení viz. Nemluvě o návštěvách v krajanských komunitách a účasti na organizování obchodních delegací, nedávno například v Halifaxu, kde se na výstavbě města tak bohatě podílel George Brandys, jeden z nejméně známých nejúspěšnějších krajanů v Kanadě.

Montrealská komunita už léta výborně spolupracuje s českým konzulátem v Montrealu, zvláště s konzulkou Vierou Jarošovou.

Ale jako Torontan jsem blíže obeznámen s činností generálního konzulátu v Torontě. Ačkoliv jde o velmi mladou instituci, konzulát si v srdcích místních krajanů získal záviděníhodné místo. Konzulové Petr Mikyska, Jiří Šlais a v posledních několika měsících generální konzul Richard Krpač zřídka vynechali příležitost být s námi. Jejich přítomnost vždycky (snad s výjimkou poněkud neformálního vystoupení generálního konzula na letošním Českém a Slovenském dni) byla krajany kvitována příznivě. V posledních čtrnácti dnech Richard Krpač promluvil na nejméně třech krajanských událostech: na oslavě 28. října, na gala večeři k oslavě Prahy a na premiéře zpěvoherního provedení *Obchodu na korze*.

Gala večeře byla jeho dítětem, které obětoval kolem deseti víkendů. Byla

brilantní ve své koncepci a přes několik drobných nedostatků (pozdní večeře a ne všeobecně obdivně přijatý koncert zpěvačky a houslistky Ivy Bittové) skvělým úspěchem. Mně, a myslím, že všem, učarovaly české modelky nejen fyzickou krásou (viděl jsem jak mužům - ne už nejmladším - svítily oči jako kocourům při pohledu na tučnou myšku), ale i nekomerčními úsměvy a milým chováním i obleky, které předváděly a jabloneckou bižuterií. Torontský deník *National Post* přinesl fotografii z této večeře v Hart House na Torontské univerzitě.

Obchod na korze, povídka jejímž autorem je Ladislav Grosman, je většinou z nás známá jako film o úděsném osudu slovenské židovské rodiny během 2. světové války.

Produkce, kterou jsem viděl, je určena pro studenty. Na scénu *Te-Amin Music Theatre* ji uvedla Helena Fineová (krajané ji znají jako členku Nového divadla), zakladatelka a umělecká ředitelka *Te-Amin Music Theatre*. Před představením - vedle Heleny Fineové - promluvil Richard Krpač a bývalý čs. občan maďarské národnosti Max Eisen. Všichni tři výmluvně hovořili o tragické epizodě slovenské historie, Tisové Slovenském štátu, jehož osud jeho vůdci spojili s osudem Hitlerova Německa. Nejvýmluvněji hovořil Max Eisen, jeden z těch šťastných, kteří holocaust přežili. Mluvil o ústředním tématu hry: každý z nás neseme zodpovědnost za rozhodnutí, na kterou stranu se ve věčném lidském sporu mezi dobrem a zlem postavíme. S výjimkou těch, kterým okolnosti a brutálnost či zbabělost druhých určily osud obětí.

S Richardem Krpačem jsem se viděl ještě o pár dní později. Šel jsem na uvedení ontarijského soudce českého původu, Edvarda Thena do funkce šéfa správy soudního aparátu po oblast metropolitního Toronta. Richard Krpač neměl čas být této instalaci přítomen. Objevil ale pozoruhodný pohled na výsek Toronta: když se postavíte před budovu Osgoode Hall a podíváte se směrem na východ, uvidíte starou torontskou radnici, zařezávající se do jižního mrakodrapu Eatonova centra...

Každý rok 11. listopadu Toronto (a samozřejmě nejen Toronto) vzpomíná před starou torontskou radnicí konec první světové války. M. C. vyvolává jména konzulátů a jiných organizací, jejichž jménem byl u kenotafu položen věnec. Letos poprvé byl vyvolán i Konzulát České republiky. Věnec položil Richard Krpač. Torontský deník *Globe and Mail* přinesl fotografii, na které (máte-li dobré oči) najdete i generálního konzula České republiky.

Myslím si, že Česká republika se za své diplomatické zástupce v Kanadě nemusí stydět.

Pocta pro soudce Edwarda F. Thena

The Honourable Edward F. Then, a judge of the Superior Court of Justice in and for the Province of Ontario is appointed Regional Senior Judge in that Court in the Toronto Region. He will replace Honourable Warren K. Winkler who was appointed Chief Justice of Ontario on June 1, 2007.

Shora uvedené oficiální oznámení pokračuje popisem právnické kariéry Edwarda F. Thena: absolvování právnické fakulty Torontské univerzity (1970), přijetí do Advokátní komory

(1972), jmenování Queen's Counsel (1982). Po graduaci Edward F. Then pracoval v úřadu Ontario Attorney General v oboru trestního práva (tuto kapitolu své kariéry zakončil jako zástupce ředitele kanceláře). V roce 1989 byl jmenován soudcem Supreme Court of Ontario a rok na to soudcem Ontario Court of Justice. Současným jmenováním se Edward F. Then stává administrativním šéfem soudního aparátu v oblasti Toronta (jen pro zajímavost: celé Ontario má 270 soudců, z toho plná třetina soudí v Torontu). Byl členem a oblastním spoluautorem různých programů, redigoval "Division Court Handbook" a publikoval řadu článků v profesních časopisech. Specializuje se hlavně na trestní, ústavní a správní právo.

Tolik o jeho mimořádné kariéře. A teď několik slov méně formálních: Otec našeho významného právníka, Edward Then st., uprchl s rodinou (manželkou a dvěma syny) po komunistickém puči. Asi dva roky žili v Belgii, kde se chlapci naučili francouzsky. Když přišli do

anglosaského Toronta v padesátých letech minulého století, s francouštinou jste se daleko nedostali. Edward si vzpomíná, že když v prvním roce v Torontě skončil ve škole dost špatně - byl poslední ve třídě - jeho otec to přijal bez jedině poznámky. Ale když dva (nebo tři) roky na to, Edward skončil jako čtvrtý ve třídě, otec mu řekl: "Když můžeš být čtvrtý, není důvod, proč bys nemohl být prvním!" Jak následná kariéra Edwarda F. Thena dosvědčuje, jeho tatínek měl pravdu.

Jeden z nejzajímavějších případů (případ Airbus), jimž Edward F. Then předsedal, se zabýval otázkou privilegovanosti důvěrného sdělení, na kterou si uplatňovala nárok Stevie Cameron v záležitosti, v níž hlavními aktéry byli (a někteří ještě jsou - teď se tím zabývá kanadský parlament) bývalý ministerský předseda Brian Mulroney, bývalý premiér Newfoundlandu Frank Moores a německý obchodník Karl-Heinz Schreiber.

Ale soudce Edward F. Then není jediným členem rodiny, kterému to vyšlo. Jeho otec (který se mimochodem zúčastnil v Osgoode Hall slavnostní instalace svého syna v novém úřadě, v též den oslavil své 89. narozeniny!) se vypracoval na vice-prezidenta Labatt Brewing Co. Ltd. a soudcův bratr Milan, zastával úřad ontarijského ombudsmana a nyní úřad Justice of the Peace.

Všem blahopřejeme!

Josef Čermák

V neděli 11. listopadu 2007
nás ve věku 100 let a 12 dnů
opustila naše maminka,
babička, prababička a
praprababička

Milada Bačková

Zesnula tiše, ve spánku. Do poslední chvíle si udržovala dobrou náladu a s humorem vzpomínala, co všechno za těch 100 let prožila a jak se ten svět změnil.

Rozloučení a oslava jejího stoletého života se uskuteční v sobotu 8. prosince 2007 od 2 do 5 hodin odpoledne ve společenské místnosti Mannheim Mennonite Church.

Srdečně zvou

Andrea, Pavel, Jindra - děti

David, Daniel, Michaela, Karel - vnoučata

Shaun, Samantha, Stephanie, Lauren, Matthew, David - pravnoučata

Madison - prapranoučata

Pavel, Dana, Heidi, Jim, Jaroslav, Alice - snachy a zeťové

Mannheim Mennonite Church
1494 Bleams Road East, Mannheim, Ontario

(From Kitchener take Ottawa Street. South to Mannheim.
Church is on the right hand side, just past Mannheim Village on the hill.)

Z kultury

Klinika manželů Dany a Michaela Eisnerů Mind and Body (2921 Lakeshore Blvd. West, Etobicoke, se snaží pomoci nejen k tělesnému a duševnímu zdraví, ale dnes jsou součástí i pravidelné výstavy. 17. listopadu 2007 při vernisáži představila své kresby Madeleine Wendt (snímek nahoře.) Výstava potrvá do konce roku.

Svátek sv. Kateřiny: seznamování nezadaných

Originální způsob seznamování mladých nezadaných lidí najdeme v Kanadě. Tradice, která je rozšířena především v provincii Québec, se váže ke svaté Kateřině, patronce neprovdaných žen. 25. listopadu by totiž spolu podle zvyku měli soutěžit mladé neprovdané dívky a muži v originální disciplíně, aby se poznali a seznámili. Každá dvojice má za úkol vytvořit z rozpuštěné karamelové hmoty, která se lije do sněhu, co nejhezčí výtvar, dokud hmota neztvrdne. Vzpomínkou na tento den zůstanou určitě ulepené oblečení a vlasy od karamelu, možná i kdejaké zamilované srdce, což kdysi býval hlavní účel tohoto shromáždění v řídké obydleném Québecu, který nenaskýtal mnoho možností k seznámení. Dnes tato tradice, která se datuje od 17. století s příchodem Marguerite Bourgeoys, jedné ze zakladatelů Montréalu, přetrvává hlavně na venkově a je mnohdy spojená se sněhovými radovánkami. www.culture.ca

Kanadská mozaika

(Vydává Kanadské velvyslanectví v Praze)

Naše internetové stránky

Satellite 1-416

Výběr z článků v našich novinách. Aktuální vždy v den vyjití novin.

www.satellite1-416.com

www.zpravy.ca

www.zpravy.org

Předchozí číslo v PDF

www.15.satellite1-416.com

www.15.zpravy.ca

Kalendář

Co se připravuje v krajské komunitě v Kanadě

www.kalendar.satellite1-416.com

NHL

Zpravodajství z téměř každého utkání v Torontu.

Zvukový záznam ze závěru utkání. Rozhovory a hráči.

Fotografie.

www.nhl.zpravy.ca

www.zpravy.org/nhl

Kaleidoskope, výstava prací J. Lounové, A. Výborné a N. Tichákové se koná v Cedar Ridge College, 225 Confederation Dr., Toronto. Jedná se o obrazy, malby na hedvábí...

Sochař Pavel Charousek se stal členem prestižní *The Sculptor Society of Canada*. Jeho práce můžete počátkem prosince vidět v *Canadian Sculpture Centre* (64 Merton St., Toronto, Yonge & Englington).

11. prosince 2007 v 18 hodin pak SSC představí Pavla Charouska jako svého nového člena.

Ilustrátorka Jiřina Marton se stala jednou z 5 finalistů nominovaných na letošní Governor General's Literary Award, za krásné olejové pastely v knížce *Marja's Skis*, příběhu spisovatelky Jean E.

Pendziwol o holčičce Marje v kraji kanadských Velkých jezer. Vydalo nakladatelství Greenwood Books, \$17.95. Blahopřejeme!

Pěkný dárek pod stromeček — oblíbený televizní seriál České televize

MOUDRONOS

Poučení i zábava pro celou rodinu • Určeno pro malé i velké od 6 do 99 let

Mámo, táto, pojď si hrát, nové věci poznávat.
Babi, dědo, co už nevíš, s Moudronosem hned se dovíš.

Objednejte si kompletní sérii tří disků nebo pouze jedno DVD:

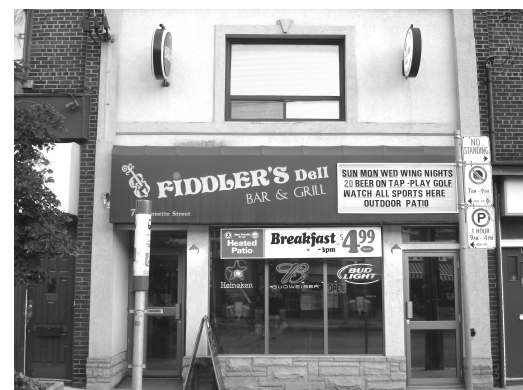
1 Strom a dřevo • Kolo, kolo jízdní • Cesty ke zvířatům • Stopy domova • Stavby, domy, domečky

2 Slovo • Drobní živočichové • Světlo a stín • Kdo jsem? • Co na sebe?

3 Rychlá pomoc • Doprava • Bylinkárna • Voda pitná • Víc než obal • Řeč těla a duše

1 DVD – \$22 • 2 DVD's – \$40 • 3 DVD's – \$55 (+ poštovné)

www.jnczechbookstore.com • 416.289.2476

STAROPRAMEN
V ZÁPADNÍM TORONTU!

Fiddler's Dell Bar & Grill

Since 1954

Licensed under L.L.B.O.

Joe Karol
(416)767-8882

781 Annette Street
Toronto, Ontario M6S 2E4

KRATŠÍ JMÉNO, VÍCE MÍST!A!

Trans-Com Transport je nyní TCT

www.tct-ltd.com

INTERNATIONAL FREIGHT FORWARDERS

Změnili jsme lokalitu, abychom mohli nabídnout kvalitnější služby!

- Skladovací prostory činí 55,000 čtverečních stop
- Blízko mezinárodního letiště Pearson v Torontě
- Snadný přístup ke všem dálnicím
- Bezplatná telefonní linka zůstává **1-800-354-9046**

Najdete nás: 1260 Kamato Road, Mississauga, Ontario, Canada, L4W 1Y1
info@tct-ltd.com • www.tct-ltd.com • Tel: 905-361-2743 • Fax: 905-361-2753

TORONTO • PRAHA • OTTAWA • MONTRÉAL • BUFFALO • CHICAGO • ATLANTA

TCT týdně přepravuje zboží mezi Severní Amerikou, střední a východní Evropou, s možností distribuce po celé Evropě, Kanadě a USA.

Přepravujeme veškeré typy a velikosti nákladů – od špendlíků až po nákladní vozy – včetně automobilů, domácího vybavení, výstavních a technických materiálů.

Celní sklady v Torontě a Praze slouží jako distribuční střediska pro celou Evropu a Severní Ameriku.

Naše letecké oddělení v Praze provádí proclení a distribuci.

Máme více než 25 let zkušeností v mezinárodní námořní, letecké, silniční i železniční dopravě.

Florida

Nádherné pobreží Mexického zálivu

Momentálne je nejlepší doba pro koupi nemovitostí

Výhodná vysoká hodnota kanadského dolaru a Eura.

Nízký úrok při hypotékách!

Nejlepší ceny v posledních deseti letech.

Byty pod 100 000 dolarů

Domy pod 150 000 dolarů.

Poradím s koupí a se správou!

V Sarasotě prodávám 33 let!

Maria Baláž

Broker Associate

Capital Properties & Services, Inc

Tel.: (941) 780-5723

Fax: (941) 921-1111

E-mail:

mariabalaz@yahoo.com

Web: www.mariabalaz.com

29.11. 2007

Fico tlačí šéfa HZDS z koalície. Slota naznačil, že časť poslancov HZDS je pripravená podporovať vládu

BRATISLAVA-sme/ Miroslav Kern, Monika Tódová-Premiér Robert Fico vraj už nechce vládnuť s Vladimírom Mečiarom. Predseda SNS Ján Slota aj niektorí poslanci HZDS naznačili, že v prípade odchodu Mečiara z koalície sa Fico spolieha na podporu niektorých poslancov hnutia.

Premiér predsedovi HZDS na mimoriadnej koalícijnej rade povedal, že vie o plánovanej pomste za odvolanie ministra Miroslava Jureňu.

„Nebudeme rešpektovať žiadne akty pomsty a ani pomalé rozbíjanie vládnej koalície, ktoré zjavne organizuje s pánom Dzurindom,“ povedal Fico o Mečiarovi, ktorý z koalícijnej rady predčasne odišiel. Pred týždňom odišiel predčasne zase premiér.

Fico podľa Mečiara vyčítal HZDS, že za tri dni porobilo veľmi veľa chýb, ktoré nie je ochotný tolerovať.

Premiéra nahnevali najmä výroky Jureňu v TV JOJ, že mal odstúpiť pre byt od sponzora Smeru firmy Ikores.

Mečiar na otázku, či je to koniec tejto vlády, odpovedal, že nevie a rozhodne Smer, ktorý „rozbíja koalíciu“ a chce z nej vytlačiť jeho stranu. „Ja nepreferujem nič,“ odpovedal na otázku, či je za predčasné voľby.

Ficovi vraj povedal, že politika musí byť založená na dohode nie na „diktáte“. Hovoril aj o tom, že premiér chce HZDS vedome vytlačiť z koalície a vedome oslovuje jeho voličov.

Predseda HZDS sa takto otvorene k situácii v koalícii vyjadril prvýkrát od prepuknutia aféry okolo podozrivých prevodov pozemkov pod Tatrami a od odvolania ministra pôdohospodárstva Miroslava Jureňu.

Fico Mečiarove slová nepotvrdil. V krátkom vyhlásení novinárom povedal, že sú principiálne za ukončenie „zlodejčín“, a to bolo príčinou, že spor okolo tohto postoja spôsobil, že Mečiar odišiel.

„Celý poslanecký klub, päťdesiat poslancov Smeru, má absolútne rovnaký názor na vec, ako som ho prezentoval,“ povedal Fico. Na otázky novinárov nereagoval a k situácii v koalícii sa nechceli vyjadrovať ani poslanci Smeru.

Stĺpček Petra Schutza A sopka dymí

Ak ešte dýcha to prasiatko, ktoré Mečiar daroval Ficovi k Novému roku, azda sa už teší, že prežije aj koalíciu, ktorú malo kedysi rituálne upevňovať. Ale nepredbiehajte. Reči predsedu HZDS sú síce horúca láva, čo sa valí z krátera koalícijnej sopky, ale my do neho nevidíme o nič ostrejšie, ako pred desiatimi dňami, keď boli tiež iba predtuchy, ale žiadne istoty. Pokiaľ je Mečiar dôveryhodný ako zvyčajne, tak sa so zádušnou omšou za vládny spolok radšej neponáhľajte.

Keby si premiér naozaj zmyslel rozmlátiť koalíciu i HZDS, mohol tak urobiť s nepriestrelnou morálnou legitimitou už skôr ako pár dní pred rozpočtom.

Racionálny je však aj argument, že hľadať v tejto partii logické postupnosti krokov a rozum zvädza zaručene na scestie.

„Zlodejiny“ a „podvody“, čo spomínal

Vianočné darčeky pre deti sú stále náročnejšie na techniku aj na peňaženku rodičov

BRATISLAVA-sme/Marcela Glevická-Mali by to byť moderné technológie, hračky, ktoré vyzerajú ako zo sveta dospelých a sú kópiou skutočných vecí. Nech to syčí, buble a dobrá je aj kuchynka na hranie.

Tak vidia tohtoročnú vianočnú sezónu predajcovia hračiek. A čo tradičné slovenské drevené hračky? Tie môžu byť nanajvýš doplnkom k technicky vyspelej hračke.

„Chcela by som pod stromček plyšového psa, keď ho stlačíš, tak vydáva zvuky a chodí,“ vysvetľuje dôrazne sedemročná Tereza. Šteniatko stojí 1100 korún, okrem toho by rada dostala aj nový mobil. „Ceny hračiek stúpajú,“ povedala hovorkyňa Aholdu Lenka Juríková a potvrdzuje to i ostatné väčšie reťazce.

Vysvetľujú to práve zvyšujúcimi sa nárokmi zákazníkov. Multifunkčná stojí aj 1500 korún.

„Hračky dnes musia byť technicky na úrovni, nestačí, aby bábika len plakala,“ hovorí Eva Štrbová z Alltoys. Deti chcú, aby s nimi hračka komunikovala, aby sa do hry mohli zapojiť a na podnety bábik odpovedať. Majú tak partnera na komunikovanie.

Hoci je väčšina výrobkov z Číny, vďaka čipom hovoria bábiky aj po slovensky.

30. 11. 2007

Rast HDP zrýchli, nezamestnanosť klesla

BRATISLAVA sme - Reálny rast slovenskej ekonomiky v treťom štvrtroku tohto roka dosiahol 9,4 %. Vyplýva to zo spresneného odhadu Štatistického úradu SR (ŠÚ), ktorý potvrdil svoj rýchly odhad z prvej polovice novembra. Slovenská ekonomika tak rástla o 0,4 percentuálneho bodu rýchlejšie ako v treťom kvartáli minulého roka. Hospodárstvo krajiny v období od začiatku júla do konca septembra tohto roka pritom vyprodukovalo hrubý domáci produkt v objeme 482,5 mld. Sk, čo v bežných cenách znamenalo 12-percentný rast. Informoval o tom ŠÚ.

Hrubý domáci produkt Európskej únie v treťom kvartáli medziročne stúpol o 2,9 %. Vyplýva to z prvého odhadu štatistického úradu Eurostat na základe údajov očistených od sezónnych vplyvov. Nezamestnanosť znižovali najviac osoby, ktoré nemali ešte zamestnanie, ktorých bolo v treťom kvartáli o 17,7 tis. menej, s posledným zamestnaním v priemysle, čo je pokles o 6,9 tisíc, v pôdohospodárstve a rybolove o 5,8 tisíc, v ostatných spoločenských službách o 4 tisíc, v nehnuteľnostiach a prenájme a s nezisteným predchádzajúcim zamestnaním zhodne o 2,9 tisíc a v zdravotníctve o 2,3 tisíc. Zvýšil sa počet nezamestnaných s posledným zamestnaním vo verejnej správe a obrane, a to o 2,1 tisíc, v školstve o 1,3 tisíc a v doprave o 200 osôb.

Rosti Brankovsky

Broker
Jedinečné služby

Pro prodej:

analýza trhu, obchodního trendu, místa, příprava domu pro prodej.

Pro kupce:

denní zasílání nabídky e-mailem, osobní prohlídka nemovitostí, finanční asistence.

Jsem tu pro vás!

Sutton Group-Bayview Realty Inc. Brokerage

416 483-8000 - direct 416 443-9268

www.brankovsky.com * e-mail: rosti@brankovsky.com

oprávněný distributor českých filmů uvádí premiérově dramatický film

SWINGTIME

Byť by se to podle názvu filmu mohlo zdát naprosto logické, a přestože ve filmu zazní známé swingové melodie, Swingtime není o hudbě. Námětem příběhu je tzv. akce

Kámen, při níž agenti Státní bezpečnosti záměrně mystifikovali občany

Československé republiky, kteří se pokoušeli o ilegální odchod do zahraničí, vytvářením falešných hranic i falešných pohraničních hlídek a vyslychajících skupin amerických, německých a francouzských úřadů. Příslušníci Státní bezpečnosti při výsleších zadržované utvrzovali v domněnce, že skutečně překročili státní hranice naší republiky a získávali od nic netušících lidí informace, které byly následně používány v rámci trestního řízení. V průběhu této akce byly zatčeny téměř dva tisíce občanů Československé republiky a většina z nich se o tom, že se stali obětí komplotu, dověděla až po roce 1968.

Hlavními postavami jsou hudebník a kapelník swingového bandu Pavel, jeho žena Hana a převaděč Jiří. V režii Jaromíra Polišenského hrají VI. Dlouhý, I. Timková, A. Švehlík, M. Dlouhý, S.R. ašilov, VI. Javorský, M. Pavlata, O. Brousek ml. aj.

Podporujte legální obchod!

Na základě autorských smluv mnoho nových filmů, TV seriálů a zábavných pořadů dovezla a Vám nabízí výhradně firma:

VIDEO EL CANADA

583 William Street, London, Ont. N6B 3E8

Tel.: (519) 434-9939; Fax: (519) 434-8182

E-mail: video.el@videoelcanada.com

www.videoelcanada.com

<http://www.videoelcanada.com>

K Vánocům je blízko, velebíme štístko

Hlavním půvabem pravidelných besed se Zdeňkem jsou jeho skvostné nápady. Seděli jsme spolu u stolku v kavárně *Books&Beans* a bez úvodu mi Zdeněk podal pomeranč. Držel jsem oranžový tenisák v ruce a Zdeněk řekl: „Přeju Ti klidný Advent a všecko dobré.“ Viděl, že nevím co odpovědět, a pokračoval: „Pro mne je od dětství pomeranč symbolem Vánoc...“ „Vzpomínám,“ pokračoval, „jak můj otec okrajoval slupku po Štědrovečerní žranici a říkal mi, že to je dárek z Maroka, abych byl zdravý...“

Pár stolů od nás seděla mladá žena s předškolním klukem, který dělal rotyku a domáhal se pozornosti. Děti v tomto věku vzdorují, obzvláště, když jsou ignorovány. „Máš nůž?“ optal se Zdeněk. Vytáhnul jsem z kapsy perořízek a podal mu ho. Zdeněk otevřel nožik, vzal mi pomeranč a začal ho krájet po liniích poledníku; pomeranč zavoněl lokálem, kluk to ucítil, díval se k nám a Zdeněk mu pokynul rukou, aby přišel blíž. Kluk přišel k našemu stolku, opřel se lokty o desku a díval se na Zdeňka, jak zařezává linie do pomeranče. „Tak rozkrajoval pomeranč můj táta,“ řekl Zdeněk anglicky klukovi; opatrně položil pomeranč na stůl, od horního pólu odchlípl jeden dílek za druhým tak, že se tučná slupka rozevřela jako květ a vyndal dužinu. Kluk hleděl zcela zaujatý tím malým uměleckým dílem. Zdeněk mu položil rozevřený květ na dlaň, rozlomil dužinu na tři díly a jeden díl položil do květu a řekl klukovi: „Sněz to, abys byl celý rok zdravý.“ Kluk poděkoval a odešel s tím pomerančovým květem k matce.

Matka se směrem k nám usmála, rozlámala kus pomeranče na dílky a kluk si je bral, žvýkal a nepouštěl pomerančový květ z ruky. „Víš, že slovo *orange* se v angličtině nerýmuje s žádným anglickým slovem?“ „Nepovídej,“ řekl jsem povzbudivě, aby mi Zdeněk pověděl, co o pomeranči ví. Pomeranče rostou na keři zvaném *citrus*, *citrus sinensis*, tři až deset metrů vysokém, kvete bílými květy trochu podobným leknínům; původně rostl jen v Asii, v Indii, Číně a Vietnamu. V Itálii se objevil v jedenáctém století, v Anglii ve čtrnáctém. Název byl převzat z perského slova *naranj*, a to z původního staroindického *naranga*.“ Od slova pomeranč asi bude název barvy oranžové?“ popíchnul jsem výklad. „Ovšem,“ pokračoval Zdeněk potěšený mým zájmem, „prvně tuto barvu pojal do svého znaku anglický král Henry VIII., zapsáno v roce 1512, a později Holanďané učinili oranžovou svou národní barvou, asi v sedmnáctém století, a dodnes mají oranžové dresy holanďtí sportovci. Oranžová barva se udělá půl napůl z červené a ze žluté; to znáš, ale s příměsí zelené vzniká barva azurová...“ „...a oranžová je v Americe barva ohrožení a vysokého rizika,“ řekl jsem horlivě.

Krásná žena s klukem už měli oblečené kabáty. Zastavila se u našeho stolu a řekla Zdeňkovi, že její kluk nikdy nechtěl jíst pomeranč, až dnes poprvé. „Asi se mu líbilo, jak se dá pomeranč hezky oloupat,“ řekl Zdeněk; a klukovi řekl: „Ten pomeranč je z Brazílie. Víš, kde je Brazílie?“ „Já mu to ukážu v Atlasu,“ řekla ta žena a odešla. „Britští mořeplavci věděli, že pomeranč, citron a citrus, všechny rostou na citrusu, mají vysoký obsah vitamínu C, což je hlavní obrana proti kurdějím. Už v patnáctém století Britové vozili na své dlouhé plavby semena citrusu a kam připluli, tam je sázeli. Tato praxe se mezi

námořníky v Evropě rozšířila rychlostí požáru. Kolumbus přivezl semena citrusu (1493) a vysázel je po karibském souostroví, kde přistál.“ „Všímám si v obchodě, odkud je ovoce, které kupujeme, a pomeranče bývají z Kalifornie, Mexika, Jihoafrické republiky, z Izraele a nedávno z Číny,“ řekl jsem. „Na světě se v roce 2005 vypěstovalo 60 milionů tun pomerančů,“ pokračoval ve faktografii Zdeněk, „z větší poloviny se pomeranče lisují na pomerančovou šťávu, která se lépe skladuje než pomeranče.“

Zdeněk vytáhnul z tašky další pomeranč, dal mi ho a řekl, že k Vánocům musí být pomeranč celý a ne tekutý. Držel jsem pomeranč v ruce a vzpomenu, že moje babička sesbírala slupky pomeranče z vánočního stolu, máčela je ve vodě, pak opekla v roztaveném cukru a říkala tomu *kandované pomeranče*. „V mém dětství byl pomeranč vánoční vzácnost,“ řekl Zdeněk. „A dnes patří mezi laciné ovoce dostupné celý rok; všiml sis, jak vzácnost zaniká s dostupností?“

To je Zdeňkovo oblíbené téma o negativním blahobytu, že čím je něco lacinější, tím je to bezcennější. Podal jsem Zdeňkovi propisovačku a řekl, ať mi ten pomeranč podepíše a že ho uskladním v chladnu a sním až o Štědrém večeru. Zdeněk se zašklebil, pohrozil mi prstem a řekl, že jsem zapomněl, jak naše matky stály frontu na pomeranče a dnes jsou pomeranče v košíku na stole celý rok. „Nezapomněl,“ řekl jsem, a pomeranč mi zůstává vzácným symbolem Vánoc a po Tvém zajímavém výkladu vím o pomeranči mnohem víc. Přinesl jsem ten brazilský pomeranč a nebyl k rozeznání od jihoafrických, které Eva koupila včera v supermarketu. Před večerí Eva naládovala několik pomerančů do mixeru a vyplili jsme sklenici plnou vitamínu C, což děláme denně.

Zdravím a přeji hezký den a příjemný Advent.

Ross Firla, Sudbury

You are cordially invited to the following

BOOK LAUNCH

body broken - body redeemed

art of Maria Gabankova

Published by PIQUANT in Great Britain, 2007

**CENA KNIHY
JE 30 DOLARŮ.
MOŽNO
OBJEDNAT
POŠTOU!
TEL.:
416/535-8063**

Time and Locations

Tuesday, December 4, 2007; 11 am - 1 pm

Redeemer University College

777 Garner Rd. East, Ancaster, Ontario; Tel.: 905/648-2131

Wednesday, December 12, 2007; 7:30 pm

IMAGO EVENT- Enoch Turner Schoolhouse

105 Trinity St., Toronto; (just east of Parliament, south of King St. E); Tel.: 416/863-0010

Friday, December 14, 2007; 8 pm

Under the Moon - Art Books Prints

170 James St. N., Hamilton, Ontario; (James & Cannon)

905/529-4461

Sunday, December 16, 2007; 11 am

Masaryktown

450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ontario

Info: 416/535-8063

www.paintinggalleries.net

BOOK NOW FOR

NEW YEAR'S EVE PARTY

at the

Bohemian

(No. 5 Highway), Waterdown • Telephone (905) 689-6013

presenting

GALA DANCE ALL NIGHT

GRAND CONTINENTAL BUFFET ALL NIGHT

MORNING COFFEE

Reserve Early • Start 7:00 p.m. • Doors open 6:00 p.m.

By reservation only. Please pick up your Tickets early at the Bohemian.

Your table will be reserved for the number in your party and ready for

you no matter when you arrive. We Welcome You.

Stony Mountain

Tedy o žádné hory nebo pohoří nejde. Je to jen malá obec pár kilometrů severně od Winnipegu, která se vyznačuje dvěma pozoruhodnostmi, tedy ta druhá vlastně nicméně jsou to: Ohromné sádky na pěstování užitkových ryb (Manitoba Fish Hatchery) a Stony Mountain Penitentiary, tedy věznice.

O obou institucích, dílem osudu, mohu podat kratičké zpravodajství.

Ryby v ohromných sádkách pěstované nevyžadují vyšší teplotu vody než kolem asi 10°C a už i v době mého působení v Manitobě k vyhřívání sloužil solární

systém (tím jsem se asi dva roky, před přesunem do BC, ač ne přímo pro Hatchery) zabýval. Zima v Manitobě je typická nejen nízkými teplotami, které v Britské Kolumbii vzbuzují pouze politování, ale i mnoha dny zcela modré oblohy a štědrým svitem slunce, v létě i v zimě. Jeho paprsky pak vstřebávají sluneční panely a pomocí dalšího zařízení předávají sluneční teplo, v tomto případě vodě v rybích sádkách. Je to energeticky výhodné a provozně v podstatě spolehlivé, pokud se základní údržbě věnuje náležitá pozornost a péče.

Služební povinnost mne ale zavedla nejen do onoho Hatchery, ale i do Stony Mountain Penitentiary.

Byl jsem tam několikrát, staral jsem se o to, aby vězňové netrpěli v zimě chladem, v létě horkem. Musím říci už úvodem, že tak dosyta a kvalitně jsem se mnohdy ani doma nenajedl jak v té věznici. Ohromné bifteky, neomezená přidání, hojnost. A přitom jednou hrozila vzpoura vězňů. Důvod: v jistém týdnu měli k obědu třikrát kuře.

(Příznám, že vězňem bych se stát nechtěl, navíc nespravedlivě k trestu odsouzeným, i vzhledem k podmínkám, které dnes vězňové v Kanadě mají. Kromě výživné stravy, tělesné aktivity i možnosti vzdělávání se, ba i graduace v tom či onom oboru. Ale to je jiná věc).

V takové věznici strážci nenosí, nebo alespoň tehdy nenosili, zbraně. Důvod: při vzpouře by se jich vězňové mohli zmocnit. Osobní charakter dozorců může být kolísavý. Já si ale vzpomínám na jednoho takového, vypadal jako dobrácký strejda. Prováděl mne objektem plánovaného vylepšení a když jsem na jeho otázku odpověděl (ano, akcent, ten akcent, u ďasa), že jsem z Československa, malinko zpozorněl: „Á ... Dubcek ... Svoboda ... freedom, yes?“

povídal nadšeně.

Zeptal jsem se: „Máte tady taky politické vězně?“

Chvilku mlčel, malinko jakoby v rozpacích, pak řekl: „Hm... myslím, že ne ... máme tady jenom grázly.“ „Uvědomil jsem si v tu chvíli, kde jsem. Bylo to asi v roce 1976 nebo 1977. Pocítil jsem lehký nával jakési spokojenosti. Jenom jsem se nemohl ubránit jistému údivu nad tou hojností a kvalitou stravy, která je vězňům den co den v této věznici podávána.“

Od těch dob kanadský justiční systém stal se ještě značně benevolentnějším, alespoň si tak myslím, soudě z mnohého. Na mysli nemám jen vězeňskou stravu, ale i důležitější věci, o nichž by mohli dlouze povídat pozůstalí oběti zločinců, kteří v soudní síni naslouchají rozsudkům. Takže, poznámka zasvěceným čtenářům, kteří snad občas podlehnou pokušení zakoketovat se zákonem: jestli se ve věznicích něco změnilo od mých návštěv ve Stony Mountain, pak asi jen ku prospěchu vězňů. Nebojte se, vy, kteří snad mírně se smeknete po té neviditelné čáře mezi proviněním a bezúhonností, nebude vás očekávat temná kobka, ale televizní obrazovka, dobře propečená kuřata, hovězí a jiné delikatesy a to v množství, které by vám mělo zabránit stížnostem na nedostatek. A možnost dalšího vzdělávání, pokud o to budete mít zájem.

Chtěl jsem však napsat více o Hatchery, kde voda je vyhřívána štědrostí všemohoucího Slunce, ale snad ten neradostný a mnoha událostmi neustále podporovaný pocit, že s naší kanadskou justicí není vše zcela v pořádku, odvedl moji pozornost od ryb, mimochodem také nezřídka na jídelničku vězňů v nedalekém sousedství ...

Vladimír Čícha -Vancouver

Josef Lněnička: Věštyně

Zrovna jsem měl plné ruce práce. Za odpracovaných dvě stě hodin ve prospěch města jsem dostal povolení postavit si garáž pro staré auto, které jsem po kouskách posbíral. Nemohu říci kde, protože bych byl sprostý. Ale stálo to za námahu - střep z roku 1929.

Právě dodělávám cestu ke garáži, když se přivalí sousedka, hubu otevřenou od ucha k uchu a láká:

„Nech toho, vona ti ta cesta neuteče. Doděláš ji zejtra. Teď pojed se mnou. Nutně potřebuju do Huntířova!“

„Do Huntířova? Vždyť to jsou nejmíň dvě hodiny cesty! Co tam chceš hledat za štěstí?“

„Žije tam jedna babka. Je to věštyně a je moc přima. Už jsem tam jednou byla. Pojed se mnou, něco zajímavého uvidíš.“

Jak řekla, že něco zajímavého uvidím, hned mě nacytala. Praštil jsem lopatou o zem, sousedka otevřela vrata garáže, vyjela ven se starší škodovkou, já jsem nasedl a jeli jsme k věštyni. Po delší době jsme sice uviděli tabuli Huntířov, ale věštyně, jak by to mohlo být jinak, bydlela na samotě, úplně stranou obce. Trvalo to ještě hodnou chvíli, než jsme se tam k ní domotali. Vidím chalupu, dokonale zasazenou v zemi, ze tří stran obloženou dřevem až po malá okénka. Polena různě silná pocházela nepochybně z nedalekých státních lesů.

Sousedka bez dlouhého otálení zapadla do chalupy. Aniž by něco řekla, šla si dát znovu většit. Já jsem se oddal čekání na její návrat. Po půl hodině se otevřela vrátka, sousedka vystrčila svojí blondatou hlavu a kývala, abych vylezl z auta: „Vysoukej se ven! Paní věštyně by tě ráda viděla,“ přikázala mi s rozhodností sobě vlastní.

Po chvíli zdráhání jsem svolil, že půjdu dovnitř, ale že od věštyně nechci nic slyšet. Stejně, co bylo v životě nejhorší, mě už potkalo.

Stanul jsem v prostorné místnosti. Od okna vstala starší žena plné postavy, přistoupila blíž a představila se mi.

Jmenovala se Irma Jamáčková nebo tak nějak. Zahleděla se do dálky: připadalo mi, že se vzdálila na míle daleko. Pak řekla:

„Pane, my jsme se nikdy v životě neviděli.“ Její slova jsem bez váhání potvrdil. Potom mě požádala, abych jí řekl den a měsíc narození. Vyhověl jsem její žádosti. Její excelence paní věštyně pak vzala do rukou velmi objemnou knihu, předpokládal jsem, že by mohla být vydaná tak někdy před 150 lety. Otevřela ji, trochu v ní zalistovala a podala mi ji se slovy:

„Čeká vás velmi daleká cesta.“ Na jedné stránce knížky jsem viděl obraz starého korábu a trochu níž od toho korábu byla nakreslena hlava staré ženy.

„Na konci té cesty,“ pokračovala věštyně, „je stará žena, která bude potřebovat vaši pomoc. Konec věštby!“

Myslel jsem, že bude požadovat nějakou odměnu, nějaký honorář, ale kategoricky odmítla.

Na zpáteční cestě jsem se kysele usmíval: „Tak já se tady hmoždím s tou garáží, předtím se dvěma domy a nakonec mi nějaká lady napovídá dalekou cestu. Abych se zase někde nechal zlákat? Tuhle!“

Neuplynulo snad ani půl roku od návštěvy věštyně a byl jsem na cestě po Chorvatsku. Ani jsem si nepomyslel, že mě vítr zanese za velkou louží. Ten starý koráb, to bylo letadlo. A na konci cesty byla paní Williamsová, dnes je jí už 90 let. Tehda se jí bortil dům prošípaný termity a potřebovala pomoc. Když pak moje maminka po krátkém pobytu v Americe zemřela, prohlásila mě paní Williamsová za svého syna, protože stejně žádného neměla.

A pak se řekne věštyně!

Z knihy: Úlomky z životů
Otištěno se svolením autora.

TATRA
TRAVEL INC.

827A Bloor St. W.
Toronto, ON M6G 1M1

Vám ponúka
cestovanie do celého sveta
Spolahlivo vybavíme
letenky, pozvanie,
poistenie, nájom auta
preklady
Volejte
Annu Zapletalovou
Tel.: (416) 537-7698

Short Getaway

4Night Bahamas Cruise

by Royal Caribbean International -Majesty of the Seas

from **\$ 170.00**

\$ 25.00 per person shipboard credit

inside stateroom, per person, based on double occupancy, cruise only, tax not included

Jan 28, 2008 - Feb 01, 2008

all prices are based on availability at the time of the booking

Plus more south destinations on sale.

call our team of professionals:

Blanka Agnes Margaret

Renata Mary

(416) 504 3800

or

1-800-825-7577

662 Queen Street West
Toronto ON M6J 1E5

fax:(416) 504 8186

email: nitratravel@gmail.com

Fotbalová Liga mistrů Šenkeřík zařídil remízu i Pohár UEFA

Steaua Bukurešť-Slavia 1:1 (1:0)

Právo-Fotbalisté Slavie splnili, co chtěli. V Bukurešti uhráli šťastnou remízu, kterou zařídil vyrovnávacím gólem v 78. minutě útočník Zdeněk Šenkeřík.

Už před posledním kolem Ligy mistrů je jasné, že v tabulce skupiny H skončí slávisté třetí a zahrají si jarní část Poháru UEFA. Steaua už je nemůže přeskočit.

Trenér Slavie Karel Jarolím nečekaně zařadil do základní sestavy brazilského útočníka Gaúcha, který do včerejška neodehrál v Lize mistrů ani minutu a v domácí soutěži nasbíral v sezóně dohromady jen 98 minut. Jarolím nakonec postavil dva klasické útočníky, s Gaúchem operoval na hrotu Šenkeřík. Brzy se však stáhl do zálohy.

Hráči Steauy věděli, že jen výhra je udří ve hře o třetí místo v tabulce, takže se do Slavie pustili od prvních minut. A hosté většinou jen bránili. V 8. min. je uchránil od pohromy asistent rozhodčího, který správně neuznal Dicovu dorážku kvůli ofsajdu. Ale za chvíli už se domácí radovali. Dica načasoval parádní přihrávku na Badeu a ten se prosadil tísňový mezi oběma stopery - 1:0..

Po přestávce se Slavia trochu zvedla, zřejmě byla bouřka v kabině. Rumunský tým už nebyl tak nebezpečný. Hosté začali lépe kombinovat, ale do šancí se dostávali těžko. Zapata neměl dlouho žádnou práci. Naopak slávisté museli v 75. min. opět děkovat Vaniakovi, jenž znovu vytasil skvostný zákrok. Včasným vyběhnutím ze šestnáctky znemožnil šanci Badeovi a když se Croitoru pokoušel odražený míč poslat z první do prázdné branky, vracející se Vaniak ho ve výskoku vyškřábl. Slavii však mistrovsky vyšel závěr zápasu. V 78. našel Tavares centrem z pravé strany v šestnáctce Šenkeříka, který si chytře zaběhl za obránce a hlavou vyrovnal!

Branky: 12. Badea - 78. Šenkeřík. Rozhodčí Hamer (Luc.), žluté karty: Croitoru - Hubáček, Šourek, 8287 diváků. Steaua: Zapata - Emeghara, Goian, Rada, Nesu - Croitoru (76. Surdu), Lovin (65. Bicfalvi), Petre, Neaga - Badea (88. Cristocea), Dica. Slavia: Vaniak - Krajčík, Suchý, Brabec, Hubáček - Švec (29. Belaid), Volešák (61. Šourek), Tavares, Pudil - Gaúcho (76. Necid), Šenkeřík.

POHÁR UEFA

Remíza zachovává Spartě jen slabou naději

Sparta Praha-Spartak Moskva 0:0

Právo-Bezbranková remíza se Spartakem Moskva zachovává fotbalistům Sparty jen slabou naději na postup do jarní fáze Poháru UEFA. Sparta naposledy vyhrála doma v evropských pohárech v srpnu 2004.

Na trávník poloprázdné Letné nastoupili hosté bez Kováče, jemuž znemožnilo start poraněné koleno. V hledišti měli převahu fanoušci hostů. Domáci zřejmě odradila zima jak z filmu Mrazík. První střelu sice vyslal na branku Moskvanů Kisel, ale po chybě Zabavníka byl daleko blíže ke gólu Welliton, naštěstí pro domácí přestřelil. Do další šance se dostal Džubba, ale hlavičkoval rovněž nad břevno. Akce hostů byly přímočařejší a Moskvané se dlouhé minuty drželi na spartánské polovině. Domáci snaha o postupný útok na rychlonohého soupeře neplatila.

Po necelé půlhodině zahrozila Sparta. Rychlou akci vyšperkoval milimetrovým centrem Pospěch, ale Rezek trefil z voleje jen brankáře Pletikosu. O vzrušení se pak postarali Řepka s Džubou, jejichž „berany, berany, drc“ sudí vyřešil domluvou, a ruský fanoušek, který proběhl skoro celé hřiště se světlíci, než ho pořadatelé zastavili. Před

*Winter Season
till January 17, 2008*

*Summer Season
from June to October, 2008*

Certain black out periods in effect!

*For the best price
please contact
your travel agent!*

www.czechairlines.com

At home in the skies

koncem poločasu a o přestávce policejní těžkoooděnci společně s pořadatelé vytlačili agresivní ruské fanoušky, házející světlíce a dělobuchy, z hlediště. Došlo i k potyčkám. Po změně stran Sparta zvýšila obrátky a soupeře dostala pod tlak. Hosté však dokázali několikrát v posledním okamžiku uklidit míč do bezpečí. Spartak se po necelé čtvrthodině vymanil z tlaku a Kladrubský po kiksech v obraně zachraňoval na brankové čáře. Obrovskou šanci měla Sparta po hodině hry. Po bleskové akci však Rezek ani Slepíčka ležícího Pletikosu neprostřelili. Úporná snaha Pražanů, kteří se pokoušeli marně dostat do obrany Moskvanů i nakopávanými míči, k ničemu nevedla. Neprosadili se ani kombinační hrou, takže převaha vyznívala naprázdno. Kýžený gól nepřinesly ani střelecké pokusy při závěrečném tlaku. Rozhodčí Richards (Wales), bez žlutých karet, 6307 diváků.

Skvělý obrat Boleslavi ve Švédsku

IF Elfsborg-Mladá Boleslav 1:3 (1:0)

PRAHA/BORAAS/právo - Parádní obrat předvedli fotbalisté Boleslavi v druhém vystoupení ve skupině C Poháru UEFA. Klíčem k úspěchu byl famózní výkon brankáře Pižanowského. Po přestávce pak jeho spoluhráči na umělé trávě švédského Elfsborgu třikrát skórovali a oživil naději na postup.

Ve vyrovnaném úvodu švédský tým potvrzoval, že jeho dominantou je důrazná hra a disciplína. Hosté byli třicet minut lepší a mohli jít do vedení: Voříškův přímý kop proletěl chumlem hráčů až na tyč.

Po sérii nepřilíš nebezpečných střel se pak prosadil Elfsborg. Procházka nasměroval centr Ishizakiho na vlastní branku, Pižanowski stačil míč vyrazit, ale dorážející

M. Svensson se nemýlil. Hosté se pak hnali za vyrovnáním a naděje Středočechů držel famózní Pižanowski: vyrazil dělovku A. Svenssona z 22 metrů, těsně před poločasem lapil i penaltu Ishizakiho za faul Hrdličky na Keenea.

Úvod druhé půle patřil Elfsborgu. A znovu čaroval Pižanowski. Po přihrávce M. Svenssona páčil Karlsson přesně k tyči, brankář hostů míč bravurně lapil. Boleslavští se nemohli dostat do šance, přesto udeřili: centr Kysely tečoval Mendy k Táborskému, který míč poslal přesně k tyči. Hosté herně vyrostli a Matějovského pohádkový centr protlačil do sítě Mendy a Boleslavští propadli euforii. Výhru pečtil z přímého kopu Voříšek. Branky: 31. M. Svensson - 67. Táborský, 79. Mendy, 90.+3 Voříšek. Rozhodčí Kelly (Ir.), žluté karty: M. Andersson - Voříšek, Hrdlička, Řezníček, Procházka, Táborský, 3631 diváků.
